Lietas Nr. C14067116
Lietas arhīva Nr. C-0214-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2017. gada 6. janvārī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam

Aprakstošā daļa

2016. gada 6. decembrī Gulbenes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā - prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam. 2016. gada 7. decembrī ievesta lieta.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka /datums/viņai ar atbildētāju piedzimis dēls /pers. C/, personas kods /personas kods/. Ar atbildētāju kopā nedzīvo kopš 2015. gada 1. novembra, kopš tā brīža atbildētājs ir tikai vienreiz finansiāli atbalstījis. Prasītājai par atbildētāja ienākumiem informācijas nav. Norāda, ka ņemot vērā to, ka uztura došanas pienākums gulstas uz abiem vecākiem, vēlas piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam.

Prasītāja lūdz:

1) Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam EUR 92,50 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no MK noteiktās minimālās darba algas līdz bērna pilngadībai;

2) Ņemot vērā bērna intereses uzturlīdzekļu piedziņu noteikt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, kā arī to, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra mēneša 15. datumam.

Prasītāja prasības pieteikumā arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016. gada 8. decembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 15 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 10. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 10.-11.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumu par prasību nav sniedzis, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

A r 2016.gada 20. decembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2016. gada 20. decembrī (lietas 13.-16. lapa).

Tiesa nesaskata šķēršļus lietas izskatīšanai.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 7. lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimuša /datums/, māte ir prasītāja, bet tēvs ir atbildētājs.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas tiesības celt konkrēto prasību.

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesa vērsa prasītājas uzmanību uz Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ņemot vērā bērna vecumu (lietas 11.lapa). Prasītāja līdz lietas izskatīšanai pēc būtības nav palielinājusi prasības apmēru. Atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantam – tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

LR Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC- 556 ir atzinis, ka iztulkojot LR Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to, uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2016.gada 6.decembra.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam par laika periodu no 2016.gada 6. decembra līdz 2016. gada 31.decembrim EUR 92,50 (deviņdesmit divi euro un 50 centi) apmērā, bet no 2017. gada 1. janvāra 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai.

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā darba alga Latvijas valstī ar 2017.gada 1.janvāri noteikta 380 EUR.

Apstāklis, ka līdz 2016.gada 31.decembrim minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 370,- euro, tiek ņemts vērā, rēķinot valsts nodevas apmēru, jo prasība iesniegta 2016.gada 6. decembrī.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar

Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 1110,- vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 166,50. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 9,70 (lietas 2.lapa) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.[1] ,205., 250.[25], 250.[27] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam par laika periodu no 2016.gada 6.decembra līdz 2016. gada 31.decembrim EUR 92,50 (deviņdesmit divi euro un 50 centi), bet no 2017. gada 1. janvāra līdz bērna pilngadībai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi. NOTEIKT, ka uzturlīdzekļu samaksa veicama par katru kārtējo mēnesi līdz mēneša 15.datumam.

NOTEIKT, ka mainoties Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgi mainās arī naudas izteiksmē noteikto piedzenamo līdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 166,50 (viens simts sešdesmit seši euro un 50 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9,70 (deviņi *euro* **un 70 centi),** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija, NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT atbildētājam spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2017. gada 9. janvāra.

Tiesnese M.Bogdane